

A MARIA GRÀCIA (?), LA 'MAMÀ DELS ORANGUTANS'

Antoni Tudurí
Secció de
genealogia de
l'Ateneu de Maó

Sembla ser que hi ha coses que no tenen remei. I una d'aquestes coses és que moltes vegades, just tinc escrita una *miscel·lània*, surt un nou personatge de manera estranya i rocambolesca i li pren el lloc. Aquest cop, la sorpresa ha vingut com a conseqüència d'una passejada pel Zoològic de Barcelona (per cosa de feina, no aneu a pensar malament). Per cert, em temo que de tant citar Barcelona els lectors m'acabien posant *barcelona* o *barceloneta* de malnom, igual que vàrem fer els entremaliats estudiants de sisè de batxillerat del vell institut de la plaça del Monestir, anomenant "senyoreta Barcelona" a la professora d'història de l'art (crec recordar que es deia Taronjí i que vivia amb una germana també fadrina a tocar de l'església de Sant Josep a Maó) que, vingüés o no a compte, ens feia referències a coses de la capital del principat sempre que parlava d'algun quadre, escultura o edifici antic.

Tornant al personatge d'avui, he descobert, casualment, que el goril·la Floquet de Neu (*Copito de Nieve* en versió castellana, ambdós noms són traduccions de l'original

Snowflake, com el van batiar a la portada de la revista «National Geographic» publicada el mes de març de 1967), un dels símbols de la ciutat comtal, havia estat a Menorca devers els anys 1967 o 1968, com a turista molt especial, probablement el més conegut arreu del món.

No està de més recordar que aquest goril·la albi va ser trobat l'any 1966 a l'antiga colònia espanyola de la Guinea Equatorial i venut a un naturalista català, Jordi Sabater Pi, per 16.000 pessetes, que va ser qui el va dur a Barcelona.

La vinguda a Menorca es pot deure al fet de que els primers mesos de la seva estada al cap i casal de Catalunya els va passar al domicili particular del manescal (avui en diuen veterinari) del Zoo, de nom Roman Luera Carbó, per tal que

l'animallet es pogués adaptar al nou entorn. Sí, heu llegit bé, va ser a un pis del carrer d'Urgell on va anar a viure ja que la dona del manescal no era la primera

vegada que feia de *mare* d'animalons de diferent casta. I aquesta dona era de nom Maria Gràcia, nom molt propi de Maó, però de la que no hi ha manera d'esbrinar els llinatges; totes les notes de premsa citen el nom complet del manescal però no el de la seva dona. El que sí sembla cert és que va ser el primer primat documentat a la nostra

història turística i, potser, l'únic. Com ja he dit abans, açò devia ser a l'estiu de l'any 1967 o 1968. Probablement, si es consulta l'hemeroteca del **MENORCA**, es podrà trobar la solució de l'enigma.

Tot esperant l'ajuda dels amables lectors (qualcú s'haurà d'en recordar de tal peculiar visitant) la conjunció del nom Maria Gràcia i el seu viatge a Menorca fan suposar que la cuidadora del goril·la devia tenir certes arrels illenques prou

clavades al nostre territori. No és massa plausible anar passejant pel món, com aquell que no vol la cosa, amb un goril·la de pèl blanc.

Hala, idò, ja tenim un enigma a esbrinar. Per si de cas, reproduïm una foto *familiar* per si serveix per qualque cosa.

Òbviament, no podem establir relacions de sang entre un servidor i Floquet de neu, atès que hauríem de retrocedir uns quants milions d'anys (devers 12, segons Antoni Guasch, que és biòleg d'ofici); molt abans d'allò d'Adam i Eva que ens explicaven a l'Historia Sagrada de la nostra infantesa. No obstant, si hi ha un poc de sort, la meva relació amb Maria Gràcia es podrà concretar, quan trobem el lligam, i armar un arbre pel que es pugui gronxar l'únic goril·la blanc que han conegut els anals zoològics.

P.S. Per si qualcú no veu prou clara la intenció d'aquesta *miscel·lània*, l'autor creu oportú i convenient recordar que «l'estructura de les miscel·lànies pot variar des del diàleg a la col·lecció de cartes o epístoles, la divisió per apartats temàtics o a la reunió d'una sèrie de personatges que van divagant sobre temes proposats per un d'ells» (Wikipedia dixit), per exemple, un servidor de vostres.

Maria Gràcia i Floquet de neu